

Po prázdninách se školy budou moci snadněji zaměřit na výchovu

Nová ucelená řada učebnic etické výchovy získala akreditační doložku MŠMT

Etická výchova může pomoci zvládat dětem stres z vysvědčení. Ukazuje dětem cestu osobnostního rozvoje od základů komunikace, empatie, asertivity až k ideálu iniciativního a nezištného chování. Učí dítě sebeúctě, pozitivnímu hodnocení sebe i druhých, může naučit dítě chápat podstatu hodnocení vlastních výsledků (výchovných i vzdělávacích). Přijmout tolerantně sebe sama i se současnými chybami, které mu v budoucnu může pomoci zvládnout řešit.

Každý rok dochází k mnoha nešťastným případům, kdy žáci neunesou emoce z negativního hodnocení na konci školního roku. Systém zpětné vazby pomocí známek není ideální, nic méně jev české vzdělávací soustavy hluboce zakořeněný. Pro mnoho rodičů je to tradiční a jediný srozumitelný koncept hodnocení výsledků žáků, poptávka po změně je slabá a nelze očekávat zásadní změnu v masivnějším uplatňování moderních alternativ, jako je slovní hodnocení žáka, atd.*) Je velmi obtížné zachytit výslednou známkou úsilí nebo snahu žáka a také různé vzdělávací podmínky žáků včetně vrozených talentů i slabin. Mohou tedy žáci, kteří nejsou vzorní a talentovaní (a těch je dnes poměrně hodně) vnímat školu jako srozumitelnou a dokonce příjemnou instituci?

Řešením této situace, která v některých případech končí až tragickými událostmi, je práce s žákem v oblasti jeho vlastního osobnostního rozvoje. V mnoha školách si dnes učitelé uvědomují, že propracované formy výchovného působení školy budou klíčové nejen pro zdravý rozvoj každého žáka, ale i pro zvýšení kvality jakékoliv vzdělávací práce v třídním kolektivu. Klima třídy a klima školy již nejsou neznámými pojmy a řada škol zařazuje přímo do výuky různé výchovy a druhy osobnostního rozvoje, který pracuje se žákem v oblastech sociálních kompetencí, jako jsou komunikace, pozitivní hodnocení sebe i druhých, komunikace citů, empatie, výběr vzorů, iniciativnost i asertivita, atd.

Jednou z nejpropracovanějších metod v této oblasti, je vzdělávací obor Etická výchova, který v poslední době zařazuje mnoho škol do své výuky. Začíná být populární také díky projektu Etická výchova a učebnice financovanému evropskými fondy v rámci MŠMT z OPVK. Projekt realizuje Národní institut pro další vzdělávání ve spolupráci s Etickým fórem ČR sdružujícím dlouholeté odborníky z praxe a výuky tohoto oboru. Dva a půl roku práce realizačního týmu, který ve své pilotní části zahrnoval až 120 osob (zejména pedagogů), v mnohém usnadní výuku tohoto oboru a vytvoří první souhrnný materiál pro činnostní učení etické výchovy v ČR. Učitelé si ke konci prázdnin budou moci z webového portálu www.etickavychova.cz zdarma stáhnout materiály s náměty pro zážitkovou formu výuky, jejich metodické návody i zpracované učivo pro očekávané vzdělávací výstupy jednotlivých ročníků. Webový portál bude podporovat jak zájemce o zavedení tohoto oboru do škol, tak i zkušené učitele etické výchovy. Školy získají možnost sdílet své příklady dobré praxe i doplňovat či hodnotit stávající výstupy projektu.

Projekt svým komplexním pojetím podpoří zájem škol zařadit tento doplňující vzdělávací obor do svého školního vzděl. programu (ŠVP).

V rámci projektu byla vytvořena:

- ucelená řada 4 dílů učebnic Etické výchovy pro 1. – 9. ročník ZŠ (ve čtyřech věkových skupinách) akreditovaná doložkou MŠMT. Každý ročník obsahuje 36 ověřených námětů na hodinovou výuku této formy osobnostního rozvoje.
- pro každou věkovou skupinu žáků (resp. díl ucelené řady učebnic) je zhotoven dobrodružný komiks akcentující vzdělávací témata dané věkové kategorie a současnou popularitu této moderní formy komunikace s žákem
- jako další moderní prvek výuky byla vytvořena audiovizuální pomůcka prezentující obsah 10 rozvíjených sociálních kompetencí žáka v moderním příběhovém zpracování, podněcujícím aktivitu žáků ve vyučovacích hodinách a ilustrující probíranou látku
- byly zpracovány komplexní učební osnovy pro předmět Etická výchova podle platného RVP
- vznikl podpůrný metodický oborový portál www.etickavychova.cz, který bude popularizovat tuto formu osobnostního rozvoje a pedagogové zde najdou všechny vzdělávací materiály a metodickou podporu k výuce

Celkově se na projektu podílelo téměř 150 pedagogů a odborníků na výchovu. Pilotního ověření jednotlivých dílů učebnice se zúčastnilo přes 1.700 žáků z 83 pilotních tříd z 51 základních škol ve 13 krajích ČR (viz příloha). V rámci následných instruktážních workshopů v roce 2014 bude proškoleno dalších cca 400 pedagogů, kteří zlepší (díky novým materiálům a metodikám) výuku u více než 7500 žáků základních škol nebo nižších ročníků víceletých gymnázií. Přes 6000 žáků bude od září pracovat ve výuce s novými učebnicemi, které obdrží pilotní školy v rámci tzv. signálního výtisku nových učebnic.

Výstupy projektu byly velmi pozitivně hodnoceny odbornými recenzenty učebnice, účastníky školení a workshopů. Projekt byl vybrán do pořadu ČT „Evropa pro Česko“ mapující úspěšné a přínosné projekty financované z ESF v rámci jednotlivých operačních programů.

(k prohlížení zde - 2 min - spot):

https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=yjJalaxNhuk).

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy již dva roky podporuje zavádění etické výchovy do škol rozvojovým programem s názvem **Podpora implementace Etické výchovy do vzdělávání v základních školách a v nižších ročnících víceletých gymnázií v roce 2014. Zájem škol o zařazení do rozvojového programu byl enormní. Žádost o tuto dotaci v roce 2014 si podalo zhruba 200 škol.**

Kontakty pro případné další dotazy:

Ing. David Bartůšek, hlavní manažer projektu, NIDV – 777526570, bartusek@nidv.cz

Ing. Kateřina Mravčíková – Etické fórum ČR, o. s. – 607200243, info@etickeforumcr.cz

*) tvorba žákovských portfolií, prezentace absolventských prací žáků, které nevedou ke srovnávání výsledků žáků mezi sebou, ale více se zaměřují na individuální posun žáka a prezentaci jeho silných stránek. Velmi problematická je i práce s chybou žáka (která je

v procesu vzdělávání přirozená, často i potřebná). Chyby žáka se při klasickém známkování vždy promítnou do horšího hodnocení.